

KORRALDUS

Geoloogilise uuringu loa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alltoodut ning maapõueseaduse § 26 ja § 32 ja lähtuvalt Suuremäe Karjäär OÜ uuringuloa taotlusest ning Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine“ lisa 13 „Ringmajanduse osakonna põhimäärus“ punktile 1.1.5. ja Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/232 „Keskkonnaameti teabehalduse kord“ punktile 4.3 otsustab:

1.1. Anda ettevõttele Suuremäe Karjäär OÜ geoloogilise uuringu luba nr L.MU/522339 Vea II uuringuruumi kehtivusajaga 5 aastat (lisatud).

2. ASJAOLUD

Suuremäe Karjäär OÜ (registrikood 11407874, aadress Näituse tn 21, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond) esitas Keskkonnaametile 21.06.2024 geoloogilise uuringu loa taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 21.06.2024 dokumendina nr DM-128913-1, edaspidi *uuringuluba*) Vea II uuringuruumis.

Uuringuluba taotletakse Tartumaal Peipsiääre vallas, riigi omandis oleval maaüksusel Halliku metskond 44 (katastritunnus 57603:001:0096). Taotletava uuringuruumi teenindusala pindala on 7,00 ha. Uuringu eesmärk on tarbevaru tasemel välja selgitada uuringuruumis leviva kruusa/liiva maht, kvaliteet ning kasutamise võimalused. Maavara soovitakse kasutada piirkonna teede ehitusel ja ehitustöödel. Uuringute käigus planeeritakse rajada kuni 20 uuringukaevet ja kuni 20 puurauku sügavusega kuni 12 m; muud kavandatavad sihtotstarbelised tööd: veetasemete mõõtmine uuringupunktides, topogeodeetiline mõõdistamine, proovid materjali terastikulise koostise, kruusa puhul ka purunemiskindluse (LA katse) määramiseks. Uuringu teostaja on Maavarauuringud OÜ (registrikood 14346587, aadress Liiva tn 41, Tartu linn, Tartu maakond). Loa taotletav kehtivusaeg on 5 aastat.

Taotletava uuringuruumi teenindusalal ei ole kattumist maavarade registris arvel oleva maavaravaruga. Lähimad maardlad on ~1,4 km kaugusele loodesse jääv Sõõru liivamaardla (registrikaart nr 0337) ja sama kaugusele idasse jääv Kütivälja kruusamaardla (registrikaart nr 0335).

Uuringuruumi teenindusalast ~11 m kaugusele jääb II kategooria kaitsealuse liigi leiukoht. Seletuskirjas on selgitatud, et kaitsealune liik kasutab elupaigana peamiselt mände, mis on nakatunud puidu sinetusseentega. Liigile on peamine ohutegur sanitaar- ja lageraie männikutes.

Käesolev geoloogiline uuring nende leiupaiku ei kahjusta.

Uuringuruumi teenindusala lõunaservast kohati ~10 m kaugusele jääb Torni tee nr 5760427, mis on metsatee.

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lg 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

3. KAALUTLUSED

MaaPS § 4 lg 2 järgi on maavara geoloogiline uuring maavara kaevandamise ja kasutusele võtmise eesmärgil tehtav geoloogiline töö. MaaPS § 17 lg 2 järgi on geoloogiline uuring lubatud uuringuloa alusel. MaaPS § 27 lg 1 järgi esitab taotleja uuringuloa saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 26 kohaselt annab uuringuloa Keskkonnaamet.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Geoloogilise uuringu loa taotlust kontrollis keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötleja, Maa-amet 09.07.2024 kiri nr 9-3/24/8536-2. Ettepanekuid ei esitatud.

Riigilõiv 400 € on tasutud 21.06.2024 riigilõivuseaduse § 136¹ lg 1 kohaselt.

MaaPS § 28 lg 5 kohaselt tuleb juhul, kui uurimistöö või uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekavaid ning jäätmekava ladestamiskoht ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses üldgeoloogilise uurimistöö loa või uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava. Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse jäätmeseaduse §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Loa taotluse kohaselt uuringute käigus kaevandamisjäätmekavaid ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava vajalik.

MaaPS § 17 lg-te 3 ja 4 järgi võib üldgeoloogilist uurimistööd ja geoloogilist uuringut korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik. Üldgeoloogilise uurimistöö loa või uuringuloa alusel võib hüdrogeoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 p 1 kohane tegevusluba.

Geoloogilise uuringu teostaja on Maavarauuringud OÜ (registrikood 14346587, aadress Liiva tn 41, Tartu linn, Tartu maakond).

HMS § 48 lg 1 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa menetluse algatamise teate 11.07.2024 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Uuringuloa taotluse menetlusse võtmisest teavitati 11.07.2024 kirjaga nr DM-128913-3 taotlejat ja piirinaabreid. Kuni geoloogilise uuringu loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

Avalikustamise käigus, ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud

Kavandatav tegevus ei kuulu keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6 lg-s 1 nimetatud tegevuste nimistusse, mille korral tuleb vastavalt KeHJS § 11 lg-le 3 algatada keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) selle vajadust põhjendamata. Kui kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lg-s 1 nimetatute hulka, peab otsustaja selgitama välja, kas kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lg-s 2 nimetatud valdkondade hulka ja on loetletud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ või on tegemist KeHJS § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega, mille korral tuleb KeHJS § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2, 2³ ja 4 kohaselt anda eelhindang ja kaaluda KMH vajalikkust.

Antud juhul kuulub kavandatav tegevus KeHJS § 6 lg 2 p-s 2 mainitud valdkonda. Samas ei ole kavandatavat tegevust nimetatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“. Samuti ei ole tegemist KeHJS § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega. Seetõttu antud juhul KMH ei ole kohustuslik, samuti ei anta eelhindangut vastavalt KeHJS § 6 lg-le 2³ ega kaaluta KMH vajalikkust. KeHJS § 6¹ lg 4 kohaselt Suuremäe Karjäär OÜ ei pidanud Keskkonnaametile esitama KeHJS § 6¹ lg-s 1 nimetatud teavet, kuna eelhindangut ei anta vastavalt KeHJS § 6 lg-le 2³.

Vea II uuringuala ei asu kaitsealal, hoiualal ega Natura 2000 võrgustiku alal. Uuringuruumi teenindusala ~11 m kaugusele jääb II kategooria kaitsealuse liigi leiukoht. Seletuskirjas on selgitatud, et kaitsealune liik kasutab elupaigana peamiselt mände, mis on nakatunud puidu sinetusseentega. Liigile on peamine ohutegur sanitaar- ja lageraie männikutes. Käesolev geoloogiline uuring nende leiupaiku ei kahjusta.

Uuringuloe andmise menetlusele kohaldatakse HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. Uuringuloe andmisest keeldutakse, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huvidega. Vea II uuringuruum asub riigimaal.

Geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine keskkonnaregistri maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kuid annab riigile maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt kindlasti olulist informatsiooni, mistõttu uurimistöö tegemine ei ole vastuolus riigi huviga.

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

MaaPS § 35 lg 2 p 1 sätestab, et uuringuloe andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Suuremäe Karjäär OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise

eest (karistusregistri andmed seisuga 12.09.2024).

MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloo andmise keeldumise alused puuduvad.

Geoloogilise uuringu käigus planeeritud tööd on kooskõlas MaaPS § 20 lg-ga 2.

MaaPS § 27 lg 3 kohaselt saatis loa andja 11.07.2024 kirjaga nr DM-128913-5 uuringuloo taotluse uuringuruumi ja selle teenindusala asukoha riigivara valitseja volitatud asutusele riigile kuuluva kinnisasja kasutamise nõusoleku saamiseks.

Riigivara valitseja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus 15.07.2024 kirjaga nr 3-1.1/2024/4366 andis oma nõusoleku geoloogilise uuringu teostamiseks järgmistel tingimustel:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Kagu regiooni (kagu.regioon@rmk.ee) välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Riigivara valitseja volitatud asutuse kooskõlastuse tingimused seatakse uuringuloo lisa tingimusteks.

Vastavalt MaaPS § 27 lg-le 7 saadab kaevandamisloa andja geoloogilise uuringu loa taotluse arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse kohta selle saamisest arvates. Keskkonnaamet juhtis kirjas tähelepanu asjaolule, et kui nimetatud tähtajaks arvamust ei esitata, võib Keskkonnaamet lähtuvalt HMS § 16 lg-st 2 lahendada ülalnimetatud Vea II uuringuruumi geoloogilise uuringuloo loa taotluse ilma kohaliku omavalitsuse arvamusest.

Keskkonnaamet saatis 11.07.2024 kirjaga nr DM-128913-4 geoloogilise uuringu loa taotluse arvamuse saamiseks Peipsiääre Vallavalitsusele.

Peipsiääre Vallavalitsus ei esitanud arvamust ega pikendanud arvamuse andmise tähtaega.

HMS § 48 ja § 49 lg 1 ja lg 2 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu avalikkusele tutvumiseks välja XX.09.2024 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks määrati 2 nädalat. Avalikustamise käigus

HMS § 40 lg 1 kohaselt peab haldusorgan enne haldusakti andmist andma menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis ettevõttelt XX.09.2024 kirjaga nr DM-128913-X arvamust või vastuväiteid geoloogilise uuringu loa andmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Ettevõtte ...

VAIDLUSTAMINE

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo